

అభివృద్ధి చిహ్నం శ్రీ సుతిశ్రీ

అవినీతి నిరోధక శాఖ అఫిసర్ రాజారావు గారింట్లో డ్రాయింగ్ రూంలో

గోడ మీది హాస్టల్ లోని పులి - మీదకు దూకడాన్ని నిర్దంగా వున్నట్లుంది! ఆ గదిలో అరగంట నుండి నిరీక్షిస్తున్న రామారావుకా గది పులి బోనులానే అనిపించింది! చీమ చిలుక్కుమంటే ఉలికి ఉలికి పడుతున్నాడు గాని అఫిసర్ గారి దర్శనం మాత్రం కాలేదు

రామారావు హృదయం అల్లకల్లోలంగా వుంది ఆలోచిస్తున్నకొద్దీ రక్తం మరిగిపోతోంది కని పెరిగిపోతోంది

నీతికి, నిజాయితీకి పట్టంగట్టి, అందువల్ల అష్టకష్టాలు పడుతున్న అభాగ్యుడివి - రామారావు ఒక అవినీతిలో యు డి సి అతని పక్కింది గోపాలావు కూడా అదే అఫిసులో అంతే ఊతం తెచ్చుకునే యు డి సి

అయినా యిద్దరి ఊతాల్లోనూ తేడా కొట్టేచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది

గోపాలావు ఒంటి నెండా దర్జావుంది ఇంటి నెండా దర్జం వుంది వాళ్ళింట్లో డి పి, సిలింగ్ ఫ్యాన్ లూ వున్నాయి. అతనికి స్కూటర్ వుంది పిల్లలు కాన్వెంట్ లో చదువుతున్నారు కాన్వెంట్ కి వెళ్లే ముందు హార్నిక్స్, సాయంకాలం యింటికి రాగానే బోర్నివిటా, అటలయోక బూస్, చదువు అయ్యాక పాలు తాగుతారు ఆ పిల్లలు ఆరోగ్యంగా మినమినలాడుతూ బంతుల్లా గంతులేస్తూ వుంటారు

మరి రామారావు యింటిలో డి పి కాదు గదా డ్రాస్ట్రాస్టర్ అయినా లేదు స్కూటర్ కాదు కదా సైకిల్ అయినా లేదు పిల్లలు మునిసిపల్ స్కూల్లో చదువుతున్నారు ఈసరోమంటూ ఉంటా రెప్పుడూ

ఇద్దరి ఊతం సమానమే అయినప్పుడు ఊతాలిందుకు సమానం కాలేదు? దానికొక్కటే కారణం

రామారావు నీతిని నమ్ముకుంటే - గోపాలావు అమ్ముకున్నాడు!

అతని భోగ భాగ్యాలు చూసి రామారావు ఎప్పుడూ ఈర్ష్యపడలేదు కాని భార్య మాత్రం

దెప్పడం ప్రారంభించింది - లంచం తీసుకోవడం చేతగాకపోతే, కనీసం గోపాలావుని చూసి నేర్చుకోమని! ఇంట్లో హారు ఎక్కువైంది అఫిసులో కూడా అతని పరిస్థితి యిరకాటంలో పడింది

ఒక ఏడాది క్రితం అఫిసులో కాంటీన్ నిర్మాణానికి డిండర్లు పిలిచారు అతి తక్కువ మొత్తానికే కాంటీన్ నిర్మిస్తానన్న రంగాకి పని అప్పగించబడింది అప్పట్లో - రంగా కట్టించిన అనేక బిల్డింగ్ లు కూలిపోయాయనీ, అతని కంట్రాక్ట్ అంగీకరించడం క్షేమదాయకం కాదనీ - రామారావు నోట్ రారా దాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసి, లంచం మింగి, అఫిసర్ - రంగాకే పని అప్పగించాడు

ఆరు నెలలు గడిచాయో, లేదో కాంటీన్ కూలిపోయింది వంటవాడు చనిపోయాడు అతని భార్య నవ్వుపరిహారం కోరుతూ అఫిసర్ మీద కేసు పెట్టింది అతనికి గంగవెల్తులిత్తాయి

రామారావుని పిలిచి అతడు అప్పట్లో రాసిన నోట్ కొట్టేసి వేరే కాగితం మీద - తక్కువ డిండర్ దారునికే పని అప్పగించవలసిందిగా మరో నోట్ రాయమని కోరాడు డబ్బు అకకూడా చూపించాడు అలా చేస్తే తన కొంప మునుగుతుందని రామారావుకి తెలుసు అందుకే నిరాకరించాడు దానితో అతని కష్టాలు ప్రారంభం అయ్యాయి అవమానాలు ఎదురైతాయి కక్ష సాధింపు ఎక్కువైంది

రామారావు యూనియన్ టీడర్స్ తో మొరపెట్టుకున్నాడు గతంలో, పిల్లి అపానవాయువు పదిలితే సమ్మె నోటిసు యిచ్చిన ఆ పెద్దలు వ్యక్తిగత విషయాల్లో యూనియన్ కలగజేసుకోకూడదని ధర్మపన్నాలు వల్లించారు దానికారణం వాళ్ళూ లంచగొంతులు కావడమే తీగ లాగితే దొంకంతా కదులుతుందని వారి భయం ఒ రోజు అఫిసు నుండి రామారావు యింటికి రాగానే భార్య అతనికో కవరు యిచ్చింది - ఎవరో యిచ్చి వెళ్ళారట

కవరు పిప్పి చూసాడు రామారావు ఒక వంద రూపాయిల కాగితం, ఒక ఉత్తరం ఉన్నాయి

కంట్రాక్టర్ రంగా మీద మరిన్ని అభాండాలు సృష్టించి ప్రచారం చేస్తే మరి కొంత డబ్బు యిస్తాననీ, ప్రస్తుతానికి ఆ వందతో సంతృప్తి

చెందమనీ - ఉంది ఆ ఉత్తరంలో రామారావు ఆశ్చర్యం నుండి తేరుకోక ముందే అవినీతి శాఖ అధికారులు దాడి జరిపి, ఆ కవరు స్వాధీనం చేసుకున్నారు

తన తప్పు ఏమిలేదని చెప్పుకున్నాడు రామారావు వాళ్ళు వినలేదు ఏవో పత్రాల మీద సంతకాలు పెట్టించుకొని అఫిసర్ ని కలుసుకోమన్నారు

చేయని నేరానికి శిక్షానీతికే దండనా? ఇంత దారుణమా? రామారావు హృదయం క్రుత క్రుత ఉడికిపోతున్నది అఫిసర్ రాజారావు తన గొడు వింటాడా? న్యాయం కలగజేస్తాడా? వచ్చి అరగంట అయినా దర్శనమే లభించలేదు

గోడనున్న పులి హాస్టల్ ప్రక్కనే వున్న పోలోలో తన క్లాస్ మేట్ పోలికలు కనిపిస్తున్నాయి ఆ రాజారావు తయనా ఒక్క రోనా? అతడే యితడైతే తనకు న్యాయం జరగదు!

ఆ రాజారావుకి నీతి నియమాల మీద గౌరవంలేదు కాబి కొట్టి పరిక్షలు పాస్ అయేవాడు పరిక్ష పాలులో తనముందు నీటులోనే అతని స్థానం జవాబులు చెప్పమని వేధించేవాడు తన అస్సర్ బుక్ లాక్కుని కాబి చేయడాన్ని ప్రయత్నించేవాడు తను వాచరీకి రిపోర్ట్ చేస్తే పెద్ద గోడప జరిగింది బుసలు కొట్టాడు రాజారావు అనాటి కని యింకా అతనితో మిగిలే వుంటుంది అలాంటివాడు తనకు సాయం చేస్తాడా? ఇంటికి వెళ్ళిపోదామనిపించింది రామారావుకి

హల్లో రామారావు గారూ! నీతిలోంచి దారితప్పి యిరా అవినీతిలోకి వేంచేసారేమీ! వెటకారంగా నవ్వుతూ లోనికి వచ్చాడు రాజారావు తన క్లాస్ మేట్ రాజారావు

దిగ్గున లేచి నుంచున్నాడు రామారావు అతని హృదయం బగ్గున మండింది రక్తం సలసల కాగిపోయింది అవినీతి నిరోధక శాఖ అధిపతే ఒక అవినీతిపరుడు! ఇంక న్యాయం బ్రతికి బట్టకడుతుందా?

ఆవేశాన్ని అదుపులోనికి తెచ్చుకున్నాడు రామారావు పేదవాని కోపం పదవికి చేట!

తమరు వచ్చిన పనేమిటి? ఎగతాళి! హేళన!

ఒక దోషిలాగ తలవంచుకుని, తన నిర్దోషిత్వం గురించి ఒక అవినీతిపరుడికి చెప్పుకోవలసిన దుస్థితి కలిగినందుకు దురపిల్లుతూ అంతా వివరించాడు రామారావు

పరిక్షల్లో నీవు నాకు సాయం చేయలేదు నేనిప్పుడు నీకెందుకు సాయం చేయాలి? సూటిగా అడిగాడు రాజారావు సోఫాలో కూచుంటూ

రామారావు నిలబడే వున్నాడు నువ్వు సారి మీరు ఆ రోజుల్లో అడిగింది అన్యాయానికి సాయం చేయమని! నేనిప్పుడు అదుగుతున్నది న్యాయానికి సాయం చేయమని! అన్నాడు గంభీరంగా

"నేను నిన్ను రక్షిస్తానని ఆశిస్తున్నావా?"

"ఆ ఆశతోనే వచ్చాను నాకిప్పుడా ఆశలేదు కాని నిర్దోషిని రక్షించడం మీ బాధ్యత ఉద్యోగ ధర్మం."

"ప్రభుత్వ ప్రత్యర్థులను వేధించడానికే మా శాఖ ఉంది గలగలనవ్వారు రాజారావు నేను ప్రభుత్వ ప్రత్యర్థిని కాను"

న్యాయ వర్తనులందరూ ప్రభుత్వ ప్రత్యర్థులే!" అని మళ్లీ నవ్వారు తనను వేళాళోకం వట్టిస్తున్నట్లు గ్రహించారు రామారావు

నవ్వు ఆపి, గంభీరంగా అన్నాడు రాజారావు "ఒక మంత్రిగారి ప్రాపకంతో నాకి ఉద్యోగం లభించింది మీ ఆఫీసర్ కి మరో మంత్రి అంద కంట్రాక్టర్ వెనుక ఒక కాసన సభ్యుడు కాంటీన్ కూలిపోయిన కేసులో నీవు వాళ్లకి ప్రత్యర్థివి నిన్ను లొంగదీసుకో దాన్ని, నీ సాక్ష్యం బలహీనపడడానికే ఈ ప్రయత్నం"

వెనుక యింత గ్రంథం వుందని తెలియని రామారావు నిర్ణాంతపోయాడు పిచ్చుక మీద బ్రహ్మీస్రమా! అన్నాడు నీరసంగా

"పిచ్చుకలే ఒక్కసారి ఏమానాన్ని కూడా కూల్చేస్తాయి తెలుసా?" అన్నాడు రామారావు కూల్చేమని సంజ్ఞ చేస్తూ

ఏమానం సంగతి దేవుడెరుగు మొదట పిచ్చుక చచ్చిపోతుందిగా - అనుకున్నాడు రామారావు విషణ్ణంగా

రామారావు కూర్చున్న తరువాత రాజారావు ధోరణి మారిపోయింది ముఖంలోని ఎగతాళి, వెక్కిరింత మాయమై నిజాయితీ, సహృదయత ప్రతిఫలించాయి రామారావులో ఆశ రెప రెపలాడింది

'నీకో నిజం చెప్పనా రామారావ్' నీవు నాకు సాయం చేయకపోయినా, నీవల్లా నాకు కిడే జరిగినా, నీ పట్ల నాకు కస వున్నా - దాన్ని మించి నీ మీద నాకు గౌరవం వుంది రామూ! స్కూలులోనే కాదు, జీవితంలోనూ అవినీతిని దరి జేరనీయకుండా నీతిగా నిజాయితీగా బ్రతుకుతున్న నిన్ను చూస్తే - నీ సేవోపాధి వైసెందుకు నాకు గర్వంగా వుంటుంది అవినీతి అనే పద్యవ్యూహం మధ్య నిలిచి అసహాయకురూడిలా నీవు చేస్తున్న యుద్ధం చూస్తోంటే అభిమన్యుడు జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు "

తన చెవులను నమ్మలేకపోయాడు రామారావు ఆతని జాళ్ల ఉప్పొంగిపోయింది ఉత్సాహం ఉరకలు వేసింది కాని అంతలోనే చప్పుగా చల్లారిపోయాడు అభిమన్యుడు! పెద్దలు సృష్టించిన పద్యవ్యూహంలో చిక్కుకుని చివరకు చివరకు

నీ గతి అంతే అని హెచ్చరిస్తున్నాడా రాజారావు? హడావుడిగా కాలింగ్ జెట్ మోగింది రామారావు యింటి మీద దాడి జరిపిన ఇన్స్పెక్టర్ లోనికి వచ్చి ఏదో చెప్పబోయి, రామారావుని చూసి ఆగిపోయాడు

తర్వాత వాళ్లిద్దరూ ప్రక్క గదిలోకి వెళ్లి ఏదో మాట్లాడుకున్నారు చాలాసేపు స్పష్టంగా వినిపించక పోయినా, తన గురించే అని గ్రహించారు రామారావు

గౌడ మీద - దూకడానికి సిద్ధంగా వున్న పులి

మరింత భయంకరంగా కనిపించింది ఆతనికి ఇన్స్పెక్టర్ ని పంపివేసి తన వద్దకు వస్తున్న రాజారావు నిజంగానే పులిలాగ కనిపించాడు రామారావుకి

రాజారావు లోనికి వస్తూ నిశ్చలంగా చూసాడు మిత్రుని వైపు ఆ చూపులో చల్లదనం వుంది భరించలేనంత చల్లదనం రక్తాన్ని గడ్డ కట్టించేటంత చల్లదనం!

ఆతని మీదకు దూకలేదు కాని, వచ్చి మిత్రుని పక్కనే కూచున్నాడు రాజారావు

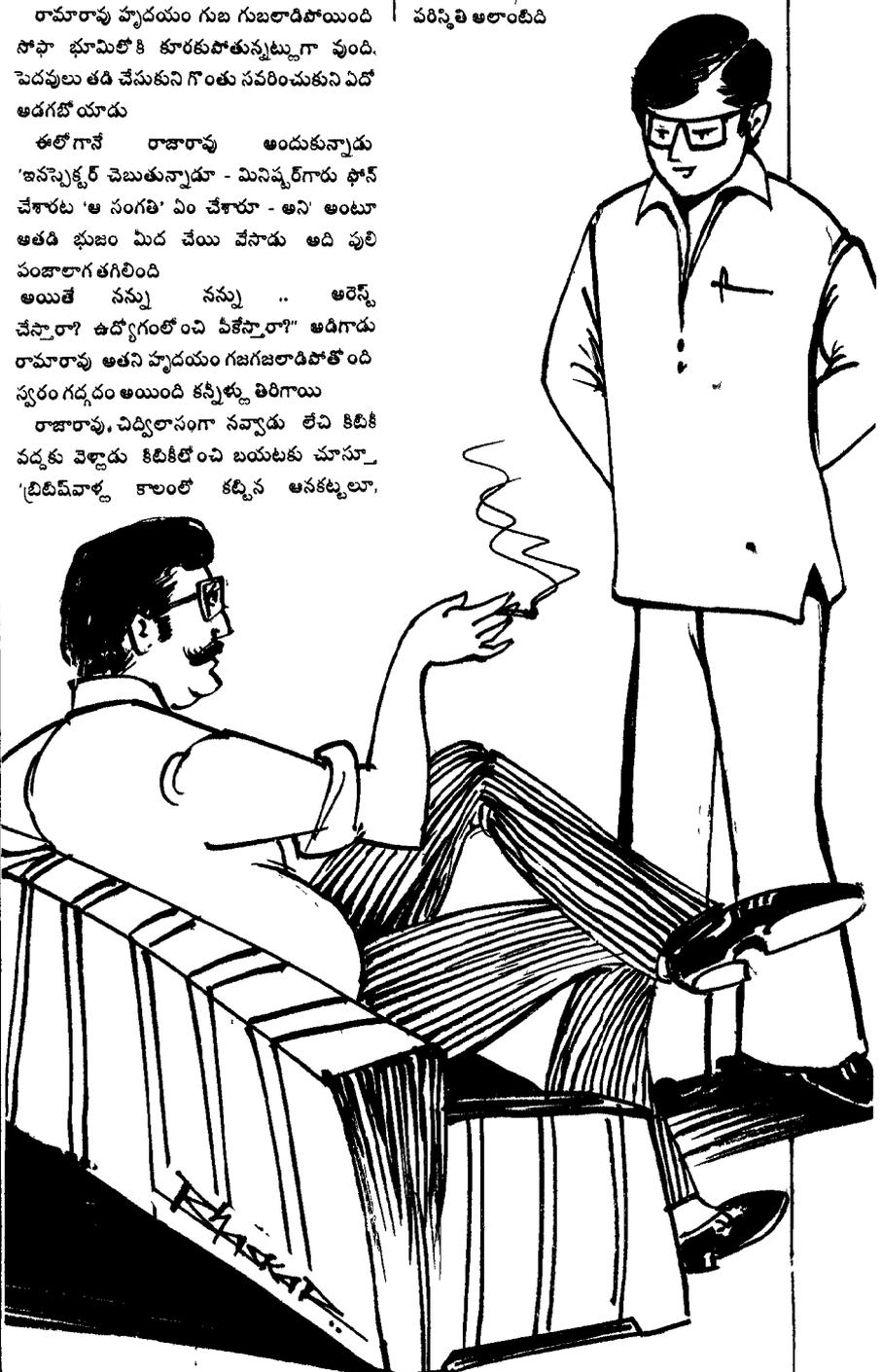
రామారావు హృదయం గుబ గుబలాడిపోయింది సోపా భూమిలోకి కూరకుపోతున్నట్లుగా వుంది. పెదవులు తడి చేసుకుని గొంతు సవరించుకుని ఏదో అడగబోయాడు

ఈలోగానే రాజారావు అందుకున్నాడు 'ఇన్స్పెక్టర్ చెబుతున్నాడూ - మినిష్టర్ గారు ఫోన్ చేశారట 'ఆ సంగతి' ఏం చేశారు - అని అంటూ ఆతడి భుజం మీద చేయి వేసాడు అది పులి పంజాలాగ తగిలింది అయితే నన్ను నన్ను .. అరెస్ట్ చేస్తారా? ఉద్యోగంలోంచి పీకేస్తారా?' అడిగాడు రామారావు ఆతని హృదయం గజగజలాడిపోతోంది స్వరం గద్దదం అయింది కన్నీళ్లు తిరిగాయి

రాజారావు, చిద్విలాసంగా నవ్వాడు లేచి కిటికీ వద్దకు వెళ్లాడు కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తూ 'బ్రిటిష్ వాళ్ల కాలంలో కట్టిన ఆనకట్టలూ,

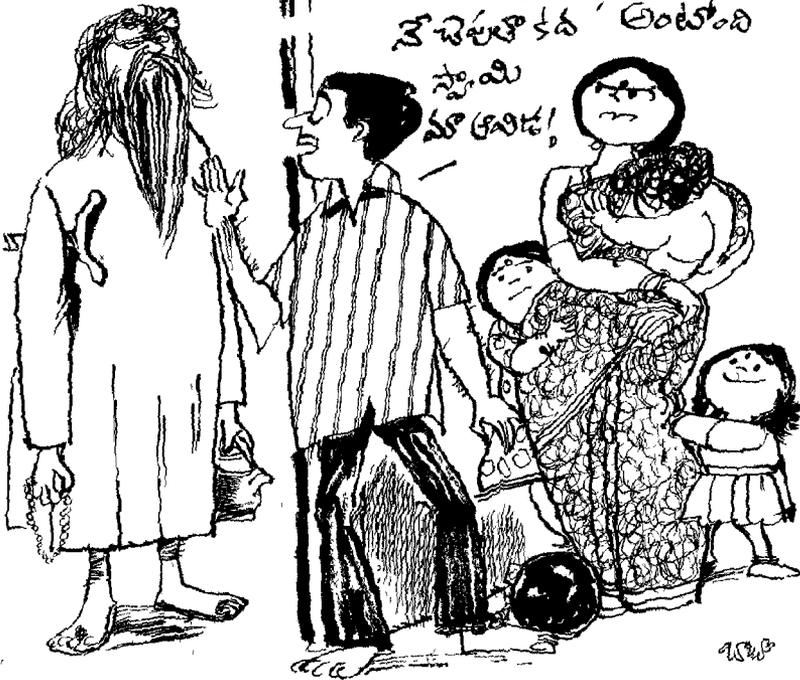
పంకేసలూ చెక్కు చెదరకుండా యింకా నిలిచి వున్నాయి స్వతంత్రం వచ్చాక మనం కట్టుకున్న ఆనకట్టలు గండివడుతున్నాయి పంకేసలు కూలిపోతున్నాయి ఎందుకని? అన్నాడు

ఆ ప్రసక్తి యిప్పుడెందుకో - అర్థంకాలేదు రామారావుకి రాజకీయ కాలవ్యం, లంచగొంతుల్ని వెనకేసుకొచ్చే మంత్రులు, నిజాయితీపరుల్ని వేధించే అవినీతి నిరోధక శాఖ యిలా సవాలకారణాలు చెప్పగలదు రామారావు కానీ, ఒక్క మాటాతని పెదవి దాటి బయటకు రాలేదు పరిస్థితి ఆలాంటిది



భవేమనపద్ధాలు

'విష్ణుడుష్ణుడే' పాపి అక్కడైతే - ఎప్పుడు
సమైక్యం సమయం కలిగితే
వెళ్ళేటా కద ' అంటుంది



విధిలేక బరగదనుచును
మదిలో పల నెవుడు దలచి మమతను బుద్ధిన్
దొదలుచు విడువగ జాలని
యదియే సంసార బీజ మనబడు వేమా

రాజారావు అతని వైపు తిరిగి గుచ్చి గుచ్చి చూసాడు అతనికేమా
చెప్పమన్నట్లు గుచ్చి గుచ్చి చూసాడు అతనికేమా
చిలగాటంలా వుండేమో గాని రామారావుకి మాత్రం
ప్రాణసంకటంలా వుంది ఏం సమాధానం చెబితే!
అతనితెల్ల కంపం వస్తుంది వని గత్యంతరం లేక
అవసరం అని గొణుగాడు మనసులోమాత్రం -
నీలాంటి అవసరంలేని అభినందన వల్లనే దేశం
ఘోరా తగలబడిపోయిందిరా దొర్లుకుడా!
అనుకున్నాడు కనిగో

అవసరంలేదుల్ని నిందించి లాభంలేదు మిత్రమా!
చిన్న మనుషులకు ఓట్లైన పెద్ద కుర్చిల్లోకి పంపే
ప్రజలదే తప్ప! నీలాంటి ప్రజలకు అలాంటి

అభిమన్యుడు చావలేదు

ప్రభుత్వమే లభిస్తుంది అవసరం తిరుతూ
కూడే దం తప్ప కుడిచిసారేణ్ణా అన్న సంకల్పం
ప్రజలకు లేదు ఎందుకంటే - ప్రతివాడిలోనూ
అవసరం వుంది కాని ప్రతి వాడికి ఎదుటివాడిలోని
అవసరం మాత్రమే కనిపిస్తుంది విమర్శించుతారు.
కాని తన అవసరం ఎవరైనా వీరికి చూపితే -
సమర్థించుకుంటాడు నిజంగా అవసరం అంతం
చేసే ప్రభుత్వం ఎవరికి అక్కర్లేదు అందుకే -
అందుకే అదాయపు పన్ను విగగిల్చేవారికి ఓట్లు
వేస్తారు ప్రజలు కుంభకోణాల్లో యిరుక్కున్నవారికి

ఓట్లు వేస్తారు పార్టీలు ఏరాయించే వారికి, నీతి
నియమాల పట్ల గౌరవంలేని వారికి పచ్చి కెడలకు
ఓట్లు వేసి కుర్చులు వాళ్ళే జెడతారు దేశం
సర్వహాసం అవుతోందంటే దానిక్కారణం రాజకీయ
నాయకులు కాదు వాళ్ళని ఆ పదవుల్లోకి పంపిన
ప్రజలు! ఎవరికి అక్కర్లేని నీతి నియమాలు నీ
విక్కరికే ఎందుకయ్యా పచ్చి పుల్లయ్యా! అవేకంగా
అన్నాడు రాజారావు

అతని భావాలు దారుణంగా కనిపించాయి
రామారావుకి కాని అతనిలో వాదించడాన్ని
సమయం కాదని
కాలింగిబెల్ మళ్ళీ హేగింది ఉలిక్కి పడ్డాడు
రామారావు మళ్ళీ ఆ యిన్స్పెక్టర్ ఓకేసారే అని
గలగలి నవ్వేసి రామారావు చివు ఒకసారి చూసి అంత
హడావుడిగానూ వెళ్ళిపోయాడు రాజారావు ముఖం
వికసించింది
వచ్చున్నావంటే చిక్కుకున్న అభిమన్యుడికి
ఎవరైనా సాయం చేసే వుంటే మహాభారతమే
మారిపోయి వుండేది ఆ కథ చదివినప్పుడల్లా వాకదే
అనిపిస్తుంది అందుకే అవసరం పదవుల్లో
అభిమన్యుడిలా చిక్కుకుపోయిన నీకు సాయం
చేయాలనిపించింది చేసాను నీకింక ఏ తప్పుమూ
లేదు అన్నాడు రాజారావు
రామారావులో సుడిగాలిలా వ్యాపించింది ఆ
అనందం గబుక్కున లేచి అతనిని
కొగలించుకున్నాడు కృతజ్ఞ కలు చెప్పుకోవా
లనుకున్నాడు చూడరాలోడు ఏదేకాడు
ఆ ఉద్యోగం చర్చారిన తర్వాత మరి
మినిష్టరుగారు అన్నాడు సంగయంగా

ఈ మంత్రులందరూ వెనక ఉండి అడించేవారే
బయటవరకు నీ వద్ద అభినందన వ్యతిరేకంగా
బలమైన సాక్ష్యాధారాలున్నాయని, నిన్ను అరెస్ట్
చేసి వాటిని బయటపెట్టి కోర్టుకెక్కుతానని
బెదిరించావనీ మంత్రులారీ పేరు బయటకు
వస్తుందనీ - అయినకు ధోన చేయించాను
కొర్టులూ, కేసులూ - అందువల్ల వారాప్రతికల్లో
జరిగే వ్యతిరేక ప్రచారం అంటే మంత్రులకు మహా
భయం అందుకే మనోసుభావుడు తొక్క
ముడిచాడు కానీ నీకు బదిలీ కావచ్చు అందుకు
సిద్ధంగా ఉంటు నీకో సాయం కావాలన్నా నన్ను
కలుసుకో

భాంకూర్ మై కియర్ ఫ్రండ్ నిన్ను తెట్టుకున్న
మూల నిజమే నన్ను క్షమించు నీచే నిజమైన
మిత్రుడవు. నీకు చేయింత్రి నమస్కరిస్తాను కాని
ఒక్క అనుమానం నేను కూడా అవసరంలేదనే
అయితే నీవు నన్ను రక్షించేవారా?
తం అడ్డంగా తిన్నాడు రాజారావు
"నా నిజాయితీ నిన్ను కదిలించింది నన్ను
రక్షించింది ఈ లోకంలో నీతికి, నిజాయితీకి - యింకా
గౌరవం లభిస్తూనే వుంది అన్నాడు రామారావు
సగర్వంగా
చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు రాజారావు! □